

Csehország bekebelezésének gazdasági következményei

A március 15 és 17-ike között lezajlott események nem csak politikailag fontosak, de gazdasági téren is nagy horderejűek. A néhai Csehország rövid időn belül bekapcsolódik a Német birodalom gazdasági és társadalmi rendszerébe. Minden nehézség ellenére, amit az egymástól sokban különböző két gazdasági rendszer egybehangolása okoz, Németország már ma rengeteg, azonnal értékesíthető előnyt szerzett. Ide számítjuk a cseh Nemzeti Bank Prágában maradt aranykészletét és a cseh hadsereg elsőrangú főlszerelését. A cseh szén, arany, ezüst, vas és ólombányák, az erős fémipar Göring négyéves fegyverkezési tervének valóra váltását nagyban előmozdítják.

Másrészt a közel hétmilliónyi, magas életszínvonalhoz szokott lakosság fokozni fogja a német közellátás nehézségeit. Ehhez hozzá kell számolnunk a fejlett és főleg kivitelre dolgozó üveg, porcellán, teksztíl és bőripart, amelyek termékei eddig sem Németországban találtak vevőt. Mindezek a körülmények a német közgazdaságot újabb nehéz feladatok elé állítják. Biztosítani kell a lakosságnak élelemmel való ellátását és ugyanakkor piacot kell találni a könnyű ipar termékei részére.

Ezek a tények — a már eddig is fennállóakkal együtt — kényszerítik a Harmadik Birodalmat, hogy még elszántabban folytassa ismert kiviteli politikáját.

Milyen kihatással lesz Csehország bekebelezése a német-jugoszláv gazdasági kapcsolatokra?

Amint említettük a liberális cseh gazdaság a német hadi gazdaságok „ellezérése” alá került. A német gazdasági törvényhozás ezentúl Csehországra is érvényes. Ez igen nagy jelentőséggel bír a jugoszláv külkereskedelmének további alakulására és az országban

működő külföldi tőke új eloszlására.

Külkereskedelmünkben Németországnak az eddiginél is nagyobb súlya lesz. Az alábbi táblázat ezt szemléltetően mutatja:

1938-ban	kivitelünkben	behozatalunkban
részvett	%ban	
Németország	36	32
Ausztria	6	7
Csehország	8	11
összesen	50	50

Németország eddigi részvétele külkereskedelmünkben a kivitel 42 és a behozatal 39 százalékát tette ki. Csehország elfoglalása után ez a szám kb. egész külkereskedelmünk felére rúg majd.

De sokkal nagyobb jelentőségűek az események a külföldi tőke nemzeti megoszlása tekintetében. Már Ausztria és a szudéta vidék elfoglalása is Németország javára billentette a mérleget. 1937-ben a német tőkebefektetések Jugoszláviában 55 millió dinárt tettek ki, amely összeggel Németország a 14-ik helyen volt. 1938 végén — Ausztria és a szudéta vidék elfoglalásával — ez az összeg 800 millióra emelkedett és Németország a harmadik helyre jutott, mindjárt Anglia és Franciaország mellé. Március 15 után a volt cseh tőke németté lett. A cseh eredetű tőke szerepe Jugoszláviában óriási jelentőségű. A 805 millió dinármű külföldi bankbefektetések 28%-a cseh kezekből származott. Az öt és fél milliárd értékű külföldi gyári érdekeltségek ranglistáján Csehország 12%-al a harmadik helyen állt. A mai helyzetet az alábbi táblázat mutatja:

(táblázat a következő oldalon)

Amint látjuk, egy év leforgása alatt Németország a bankoknál a tizennegyedikről az első helyre ugrott és ma a külföldi banktőke 45%-a fölött rendelkezik; az iparvállalatoknál ugyancsak az első helyet foglalja el.

a külföldi
tőkebefektetések megoszlása %-ban

	bankok iparvállalatok	
Németország	0.1	0.9
Ausztria	17.0	5.9
Csehország	28.1	11.9
Nagy Németország	45.2	18.7
Franciaország	16.7	17.0
Anglia	3.6	14.1

*
Ezek nagy vonásokban Csehország bekebelezésének gazdasági következményei.

Hajdú Vilmos

A gerilla háborúban

A japán flotta blokádját alatt tartja Kína partjait és a legfontosabb kikötők: Tiencsin, Csingtau, Sanghai, Amoy és Kanton japán kézen vannak. Ennek ellenére a harc huszadik hónapjában nem kerül nagy nehézségbe a megszállott partvidékről Kína belsejébe utazni. Csak ki kell keresni a térképen egy olyan pontot a tengerpart mentén, amit eddig a japánok még nem szállottak meg. Ilyen sok található, még Sanghai közvetlen közelében is. Japán uralma ugyanis csak a központi kikötőkre szorítkozik, a „megszállott” tartományokban pedig a nagy városok és a modern forgalmi utak állnak őrizet alatt. A hódítók által elfoglalt zónákon kívül a kínai központi kormány az egyetlen elismert tekintély. Ezzel magyarázható, hogy a kínai kormány engedélyével a part több pontján lehet kikötni és az óriási ország belsejében háborítatlanul utazgatni, még a „megszállott” területeken keresztül is. Az ilyen engedély egyúttal lehetővé teszi, hogy a gerilla csapatok segítségével a japán vonalakon keresztül a megszállott területek belsejébe teljes biztonsággal juthasson az ember. Így el lehet jutni a partizán csapatok hadiszállásaira is, ahol a japánokat kivéve mindenki biztonságban van.

Eppen ilyen úton vagyok és túlzás nélkül állíthatom, hogy ezen a vidéken — kivéve a vasútvonalakat — még béke időben sem lehetett biztonságosabban és gyorsabban utazni, mint most.

A nyolcadik hadsereg egyik tisztje erre vonatkozólag nemrégiben a következő felvilágosítással szolgált: „A háború kezdete kor előre megmondtuk, hogy Északkinában a japánoknak gyors előrehaladásuk ellenére is már a gerilla harcoknál meg kell torpanniuk. Ha megszállják Hopejt, akkor mi visszavonulunk Sansziba; ők követnek bennünket Sansziba, de ugyanakkor mi megint visszamegyünk Hopejbe. A japánok mosolyogtak ezen a jóslaton. Időközben azonban bizonyára elment a kedvük a nevetéstől, mert a kínai központi kormánynak a meghódított területeken is jól felfegyverzett és alaposan megszervezett népmozgalmi központjai vannak. A japánok hódításai kizárólag a városokra, vasútvonalakra és katonai utakra szorítkoznak. Helyőrségeiket és az általuk felállított bábhatóságokat azonban még itt is állandóan támadják a gerilla csapatok.”

A középkínai tartományok partmenti gerilla-csapatái váratlanul és rendszeresen ellátogatnak Sanghai külvárosába. Ilyen alkalmakkor már sokan jutottak akaratuk ellenére Sanghaiból, Nankingból, vagy Peipingből a gerilla-zónákba. Így, egy hónapja történt, hogy egy olasz, bízva szövetségesének hatalmában, Peipingből kimerészkedett és éppen egy arra portyázó gerilla csapat karjaiba került. A szabadharcosok magukkal vitték és hónapokon keresztül tartó vándorlásuk alatt meggyőződhetett a japán „hódítás” valóságáról. Gyakran hatoltak a „megszállott” területeken keresztül anélkül, hogy egy hajuk szála is meggömbült volna. Időközben az olasz követség lépéseket tett, hogy honfitársát megszabadítsa. Először természetesen a japán megszálló hadsereg főparancsnokságához fordult, mikor